

مرکز کنترل درونی و نقش آن در کارآفرینی و موفقیت

تحقیقات نشان می‌دهد ویژگی‌های مشترک قابل تأمیل بین کارآفرینان وجود دارد. این ویژگی‌ها، شامل متغیرهای شخصیتی و روان‌شناسنامه است. شناخت و بازگو کردن این ویژگی‌ها، از آن جهت اهمیت دارد که در ک و ویژگی‌های کارآفرینان موفق، سبب تشویق و موفقیت احتمالی افرادی که شروع به کارآفرینی می‌کنند یا کارآفرینان بالقوه می‌شود. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان، اعتقاد به «مرکز کنترل درونی» یا «کانون کنترل» می‌باشد که در این مقاله می‌کوشیم آن را به طور خلاصه تبیین و تشریح نماییم.

خود دارند و مطابق همین باورها رفتار می‌کنند. تحقیقات نشان داده آنان در تکالیف خود، عملکرد بهتری دارند، کمتر تحت نفوذ دیگران قرارمی‌گیرند، برای مهارت‌ها و پیشرفت‌های شخصی خود، ارزش والاتری قائل‌اند و نسبت به قرینه‌های محیطی که می‌توانند برای هدایت رفتار خود از آن‌ها استفاده کنند، هوشیارترند. همچنین بیش از افراد دارای مرکز کنترل بیرونی، برای قبول مسؤولیت کارهای خود آمادگی دارند. تحقیقات مقدماتی، حاکی از آن است که افراد دارای مرکز کنترل درونی، از بهداشت روانی بهتری برخوردارند.

در همین رابطه، اقتصاددانان توسعه معتقدند روابط فرد با محیط اجتماعی که در آن زندگی می‌کند، از جهات گوناگون متفاوت است. یکی از این جهات، ادراک و تفسیری است که انسان از عوامل خارجی و دنیای مادی که او را احاطه کرده، دارد. بنابراین فعالیت مادی که لازمه‌ی توسعه‌ی اقتصادی می‌باشد، در صورتی اتفاق می‌افتد که افراد، طالب بالابردن سطح زندگی مادی خویش باشند و رنج کار را بر فقر و تبلی ترجیح دهند. همچنین اعتقاد داشته باشند که اعمال مشابه در شرایط مساوی بدون دخالت عوامل غیرعقلانی، به نتایج یکسان منجر می‌گردد.

منابع:

- «رفتار سازمانی» «استیفن رایزن»
- «هدف» «برايان تریسی»
- «هفت عادت مردان مؤثر» «استفان کاوی»

مرکز کنترل درونی

عقیده‌ی فرد نسبت به این که او تحت کنترل واقعی خارجی یا داخلی است را «مرکز کنترل» می‌نامد. برخی

افراد باور دارند که حاکم بر سرنوشت خویش هستند، عده‌ای هم خود را بازیچه‌ی دست سرنوشت می‌دانند و بر این عقیده‌اند که هرچه در زندگی برای شان پیش‌می‌اید، به دلیل شانس و اقبال است. افراد با مرکز کنترل بیرونی، معتقدند که واقعی خارجی و خارج از کنترل آنان، سرنوشت‌شان را تعیین می‌کند، در صورتی که کارآفرینان موفق، به خود ایمان دارند و موفقیت‌ها یا شکست‌ها را به سرنوشت، اقبال یا نیروهای مشابه نسبت نمی‌دهند. به عقیده‌ی آنان، شکست‌ها و پیشرفت‌ها، تحت کنترل و نفوذشان بوده و خود را در نتایج عملکردهای شان مؤثر می‌دانند.

«استفان کاوی» در کتاب «هفت عادت مردان مؤثر» این موضوع را به خوبی بیان کرده است. او اساسی‌ترین عادت را «عامل بودن» می‌داند. عامل بودن یعنی مسؤولیت خود را بر عهده گرفتن و ملامت‌نکردن اوضاع و شرایط یا اشخاص. مردمان مؤثر، عامل‌اند یعنی مسؤول‌اند؛ درنتیجه رفتارشان حاصل تصمیم و انتخاب آگاهانه‌ی خودشان و مبتنی بر ارزش‌های است، نه ثمره‌ی اوضاع و شرایط.

اشخاص دارای مرکز کنترل بیرونی، معتقدند رفتارها یا مهارت‌های شان در تقویت‌هایی که دریافت می‌کنند، اثری ندارد و در کوشش برای بھبود موقعیت خود، فایده‌ای نمی‌بینند. آنان به امكان کنترل زندگی خود در زمان حال یا آینده، باور چندانی ندارند اما کسانی که دارای مرکز کنترل درونی هستند، معتقدند که کنترل کافی روی زندگی

حمیدرضا مرادی

کارشناس ارشد مدیریت و مدرس کارآفرینی